

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ОПОВО

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	Тамно зелена
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	Жута
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	Наранџаста
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	Црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	Црна

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	Тамно зелена
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	Жута
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	Наранџаста
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	Црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	Црна

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	Тамно зелена
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	Жута
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	Наранџаста
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	Црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	Црна

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2022. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	96,0	117	96,5	95,5	127	96,7	95,8	125	96,6
	ТВ*	86,7	134	92,2	82,0	144	90,4	83,8	153	91,0
	БУС*	95,0	13	85,1	85,0	78	84,9	90,0	48	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	60,2	155	84,0	89,0	73	86,9	74,6	148	86,3
	Сувозачи ПА	48,4	160	79,6	81,3	95	82,1	64,8	155	81,3
	Предње седиште ПА	55,6	158	82,3	86,0	88	85,0	70,8	152	84,3
	Задње седиште ПА	0,0	150	16,8	12,0	113	20,2	6,0	143	19,3
	Возачи ТВ	10,0	158	47,0	54,0	73	51,2	37,5	115	49,6
	Сувозачи ТВ	0,0	122	57,4	0,0	141	59,2	0,0	155	56,2
	Предње седиште ТВ	9,1	158	48,6	50,9	79	52,5	34,9	136	50,6
	Возачи БУС	14,3	80	20,9	15,0	101	28,8	14,6	112	26,2
	Сувозачи БУС	50,0	28	26,4	100,0	1	30,2	75,0	8	29,0
	Предње седиште БУС	17,4	75	21,4	22,7	93	28,9	20,0	99	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	0,0	161	68,3	86,7	27	70,6	43,3	154	71,0
	Сигурносни појас*	11,1	143	46,6	45,0	85	46,8	25,5	129	48,3
	Укупно – деца*	5,3	159	58,4	70,0	57	60,3	35,5	151	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		48,2	159	74,4	78,7	69	77,0	63,4	151	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	66,7	81	69,2	0,0	117	69,4	50,0	114	69,2
	Путници на мопедима	N/A	N/A	65,3	N/A	N/A	76,3	N/A	N/A	70,7
	Возачи и путници на мопедима	66,7	77	68,4	0,0	117	71,2	50,0	105	67,3
	Возачи мотоцикала	100,0	1	88,9	100,0	1	85,3	100,0	1	87,7
	Путници на мотоциклима	N/A	N/A	76,6	N/A	N/A	82,0	N/A	N/A	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	87,3	100,0	1	84,9	100,0	1	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	80,0	65	76,1	66,7	110	77,3	75,0	78	76,1
	Бициклисти	0,0	59	5,8	N/A	N/A	5,5	0,0	69	5,7
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	69,8	100	83,9	N/A	N/A	N/A	69,8	100	83,9
	% прелазака на ОПП*	70,0	96	69,4	N/A	N/A	N/A	70,0	96	69,4
	% исправних прелазака*	69,9	112	75,0	N/A	N/A	N/A	69,9	112	75,0
	% исправних прелазака деце*	78,0	85	76,1	N/A	N/A	N/A	78,0	85	76,1
	% прелазака без ометања*	99,6	3	95,1	N/A	N/A	N/A	99,6	3	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

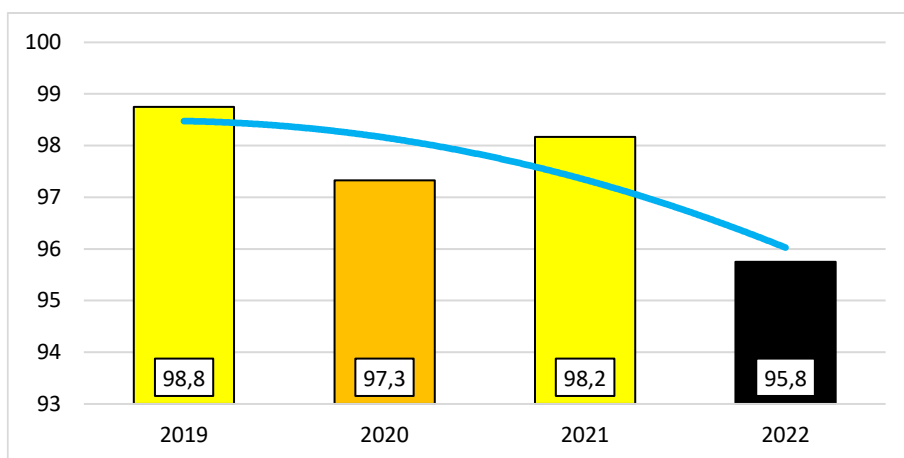
БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

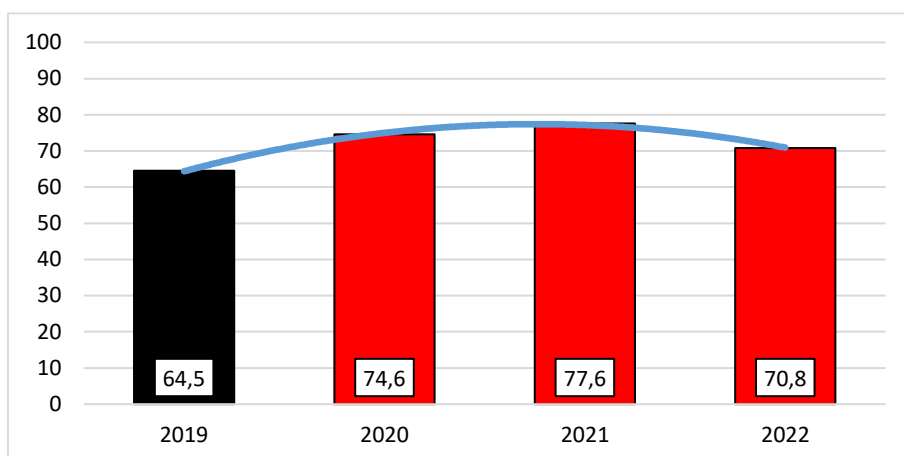
N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

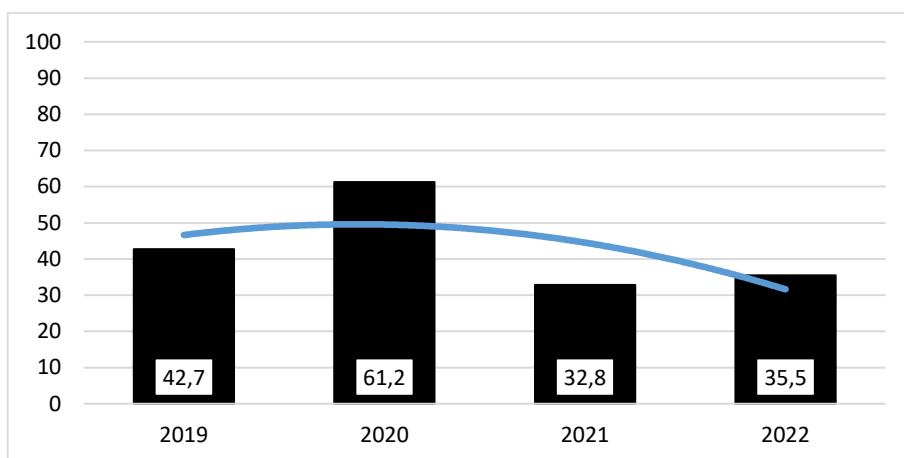
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2022

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

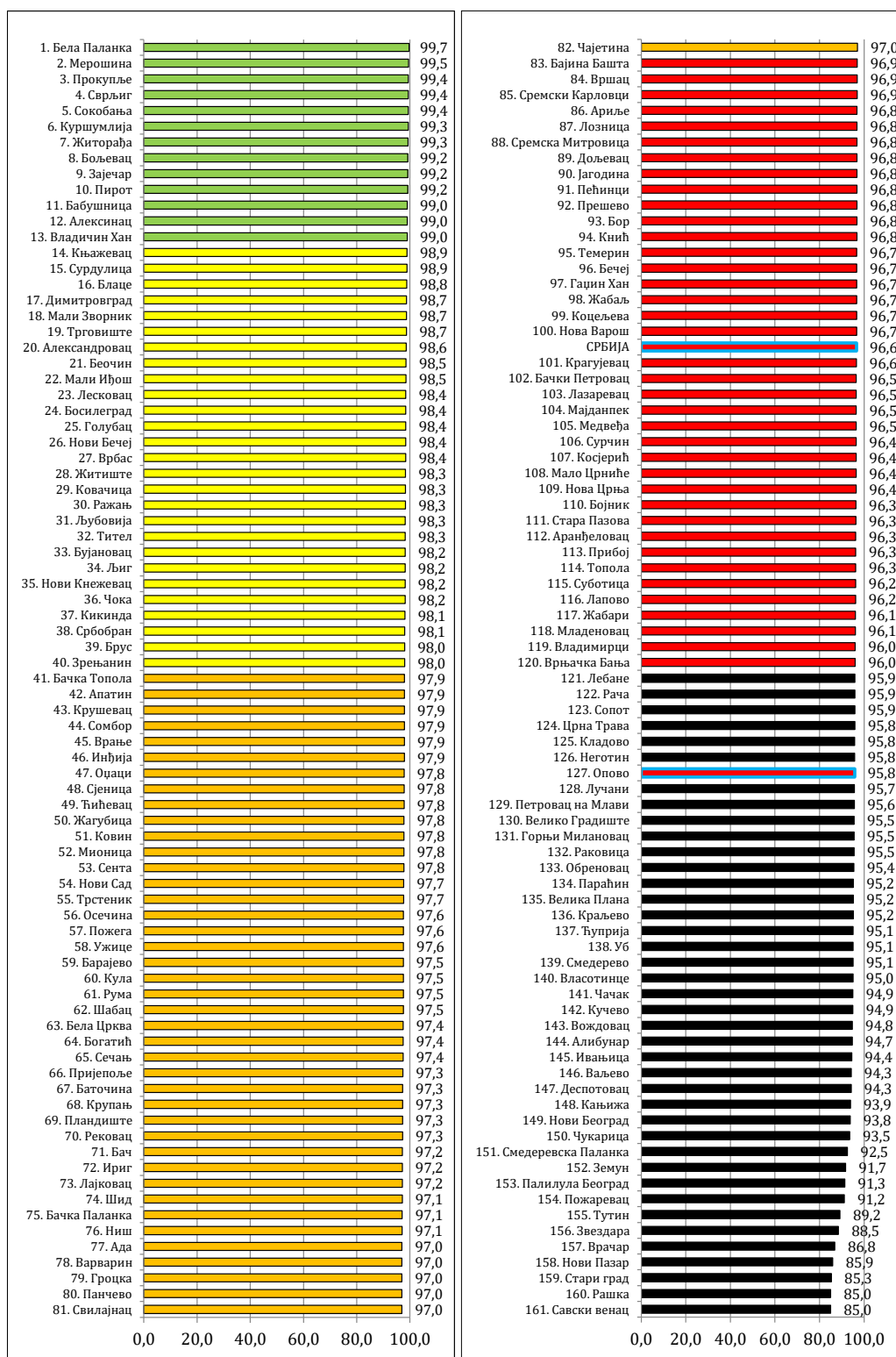
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

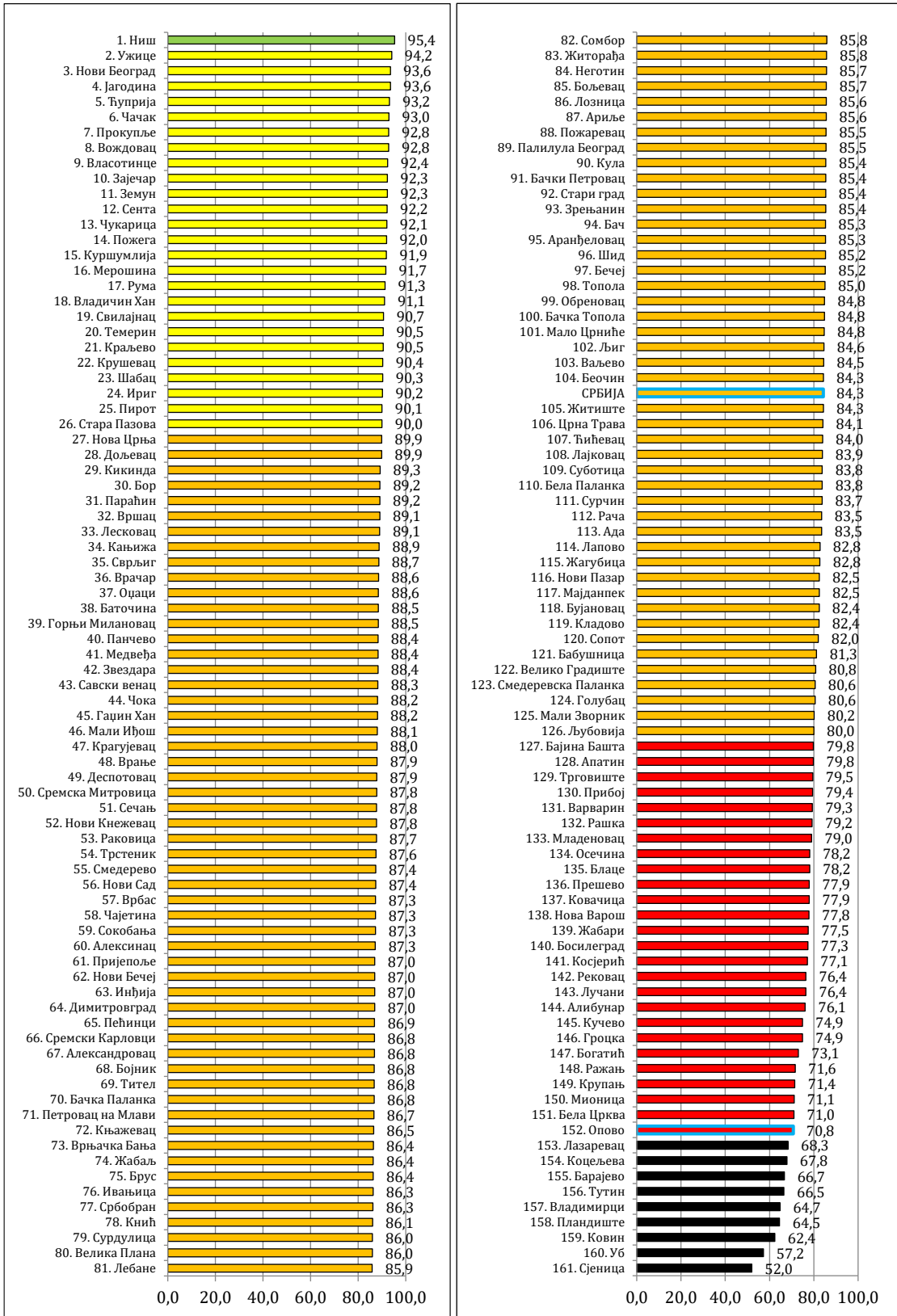
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

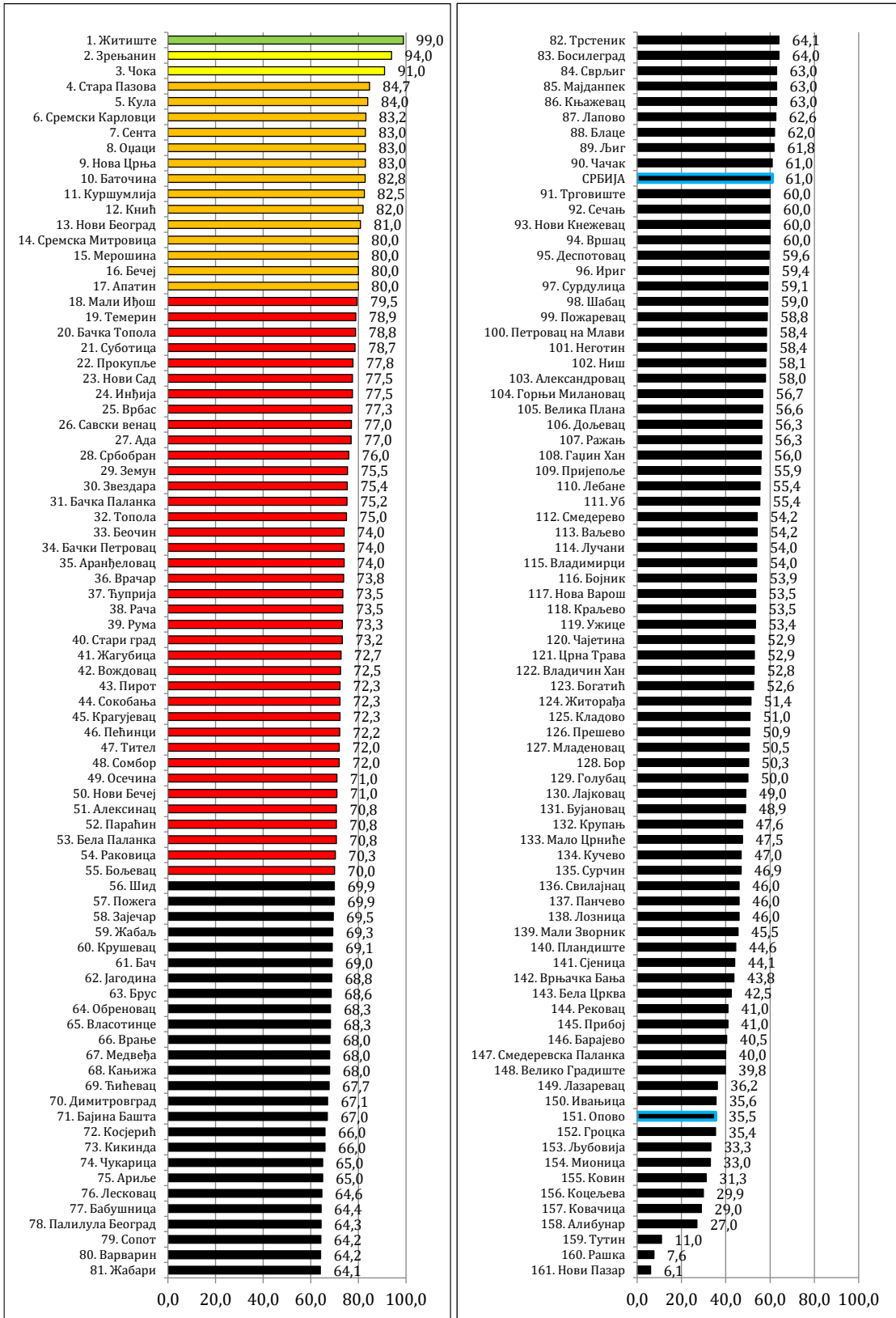
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2022. ГОДИНУ

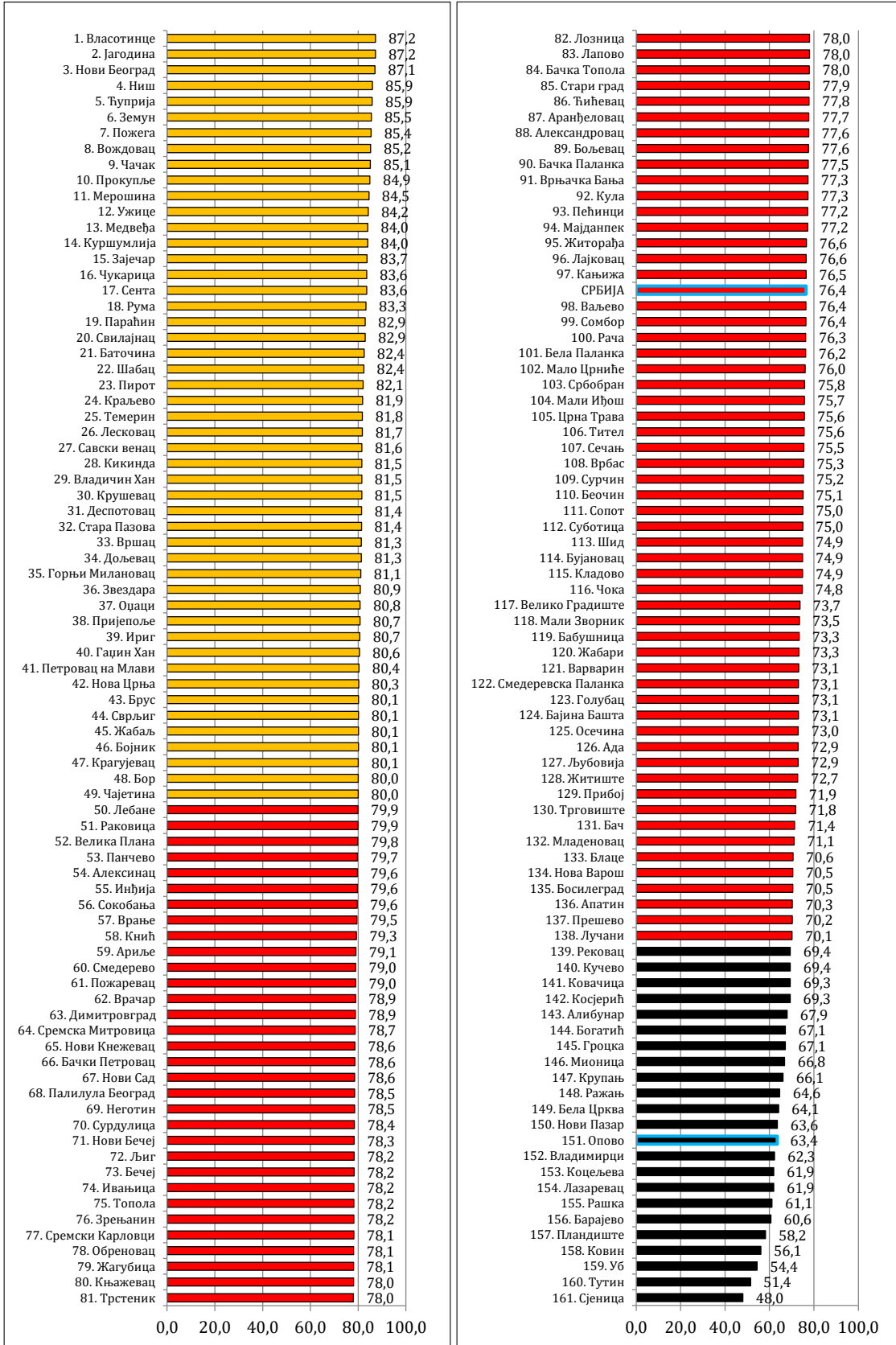
Дијаграм 4.1. % употребе мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

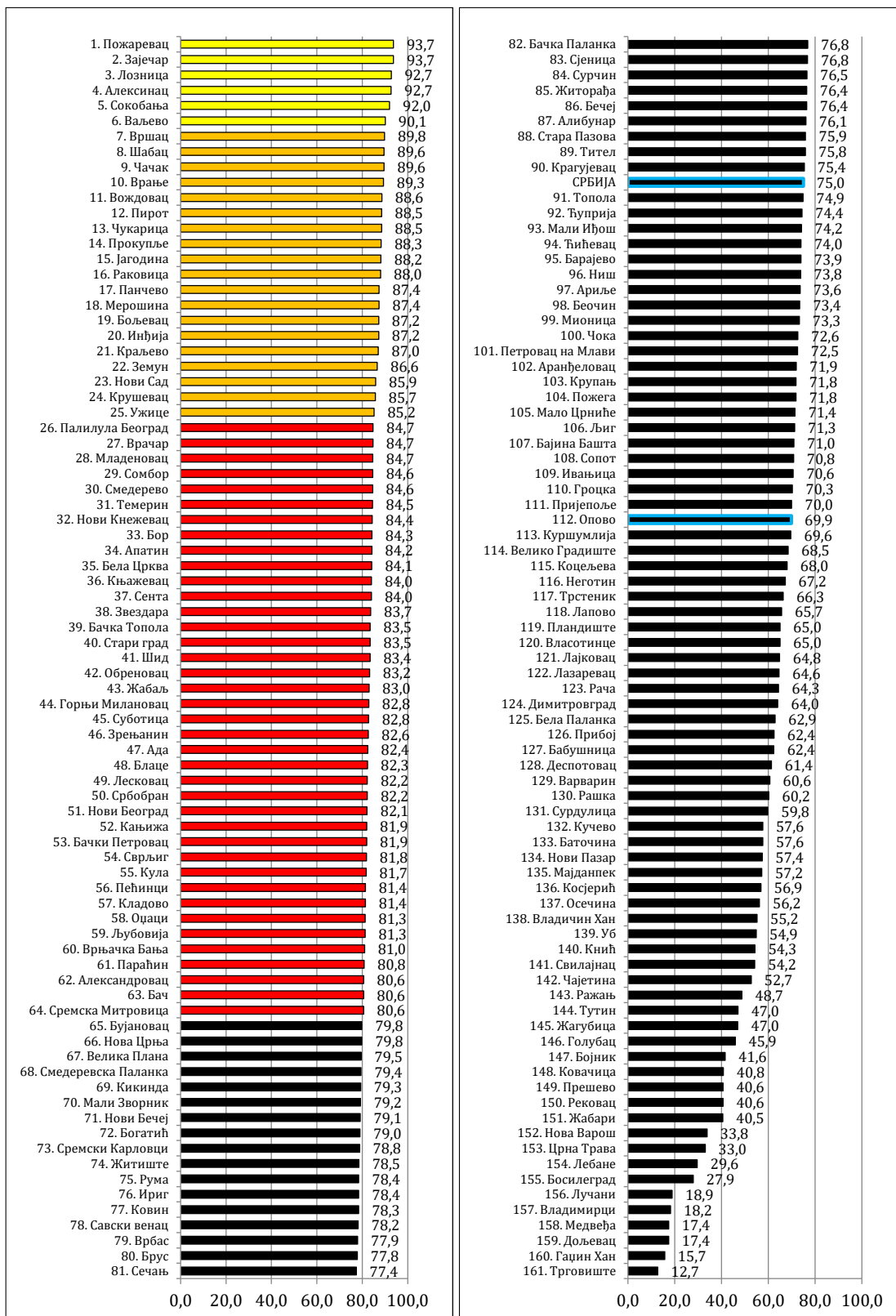
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.3. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је лошији од републичког просека. Вредност овог индикатора припада категорији веома ниских вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности. Посматрана ЛС је међу 10 најлошијих према овом индикатору.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи свега 6,0%. Посматрана ЛС је међу 20 најлошијих према овом индикатору.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека за преко 25%.
- **Понашање пешака (осим прелазака без ометања).** Вредности индикатора о понашању пешака су испод националног просека, ове вредности спадају у категорије веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Понашање пешака (преласци без ометања).** Вредност овог индикатора у ЛС је међу 5 најбољих у држави и спада у категорију веома високих вредности индикатора безбедности саобраћаја.